

VII ZAKLJUČAK

Jul je obeležen fizičkim nasrtajem, na javnom mestu i pred svedocima, na Teofila Pančića, kolumnistu nedeljnika „Vreme“. Pančić nije davao povoda za napad na sebe, osim što je iznosio svoje mišljenje po različitim pitanjima, što mu kao kolumnisti i jeste posao. Mediji su preneli i da su napadači pripadnici jedne od brojnih ekstremnih ultradesničarskih organizacija. Ostaje nam da se nadamo da će glasna i odlučna društvena osuda napada, kao i brza reakcija policije koja je rezultirala otkrivanjem i hapšenjem osumnjičenih, delovati odvraćajuće na one kojima bi slične stvari mogle pasti na pamet, te da Srbija pronalazi adekvatne mehanizme odbrane od ekstremističkog nasilja nad neistomišljenicima. Gotovo istovremeno, skoro punih godinu dana nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom informisanju, Ustavni sud presudio je onako kako je jedino i mogao da presudi i kako je od prvog dana bilo jasno da će presuditi. Presudio je da je taj zakon, u svom pretežnom delu, nesaglasan sa Ustavom i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. U periodu u kome je neustavni zakon egzistirao kao realna pretnja, svedoci smo toliko narasle autocenzure, da su u julu 2010. godine, po prvi put u istoriji srpske medijske scene, novinari bili izloženi pretnjama zbog onoga što objavljuju na svojim privatnim blogovima i web portalima, nego zbog onoga što objavljuju u tradicionalnim medijima, a da su, pri tom, često na svojim privatnim blogovima i objavljivali upravo stoga što za takve sadržaje, zbog autocenzure, u tradicionalnim medijima nije ostalo mesta. Sve ovo dogodilo se, a da neustavni zakon zapravo u praksi nije ni primenjen, ako izuzmemo jedan slučaj pokrenut od strane tužilaštva u Beogradu zbog kršenja pretpostavke nevinosti od strane magazina „Tabloid“. I u tom jednom slučaju, makar koliko su mediji prenosili, nije se otišlo dalje od jednog zakazanog, pa odloženog pretresa. Ispostavilo se da je strah izazvan drakonskim kaznama koje je zakon stavljao u izgled, odradio posao u toj meri efikasno, da kazne nisu ni morale biti primenjene. Ministarstvo kulture, pak, sa druge strane, tvrdi da je otvorilo proces uređenja medijske scene u skladu sa zahtevima demokratskog razvoja. Ako se pod tim misli na objavljivanje Medijske studije eksperata angažovanih od Evropske komisije, njeno naručivanje je svakako bio pozitivan korak. Koliko će u predstojećoj raspravi ministarstvo nastaviti da vuče ispravne korake i da ima sluha za primedbe koje se na takvu studiju već iznose, ali i za neke alternativne predloge i sugestije koje bi se mogle očekivati od strane medijskih profesionalaca iz zemlje, odnosno od predstavnika samih medija o čijem opstanku i budućnosti je reč, ostaje da se vidi.